

Hoogsensitiviteit en drug gebruik

Judith Homberg

Evolutionary emergence of responsive and unresponsive personalities

Max Wolf[†], G. Sander van Doorn[‡], and Franz J. Weissing^{†§}

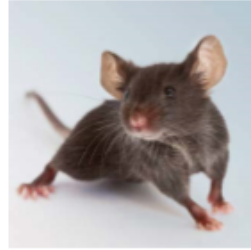
[†]Theoretical Biology Group, Centre for Ecological and Evolutionary Studies, University of Groningen, Kerklaan 30, 9751 NN Haren, The Netherlands; and [‡]Santa Fe Institute, 1399 Hyde Park Rd., Santa Fe, NM 87501

Organismen reageren kunnen grofweg op twee verschillende manieren reageren op hun omgeving:

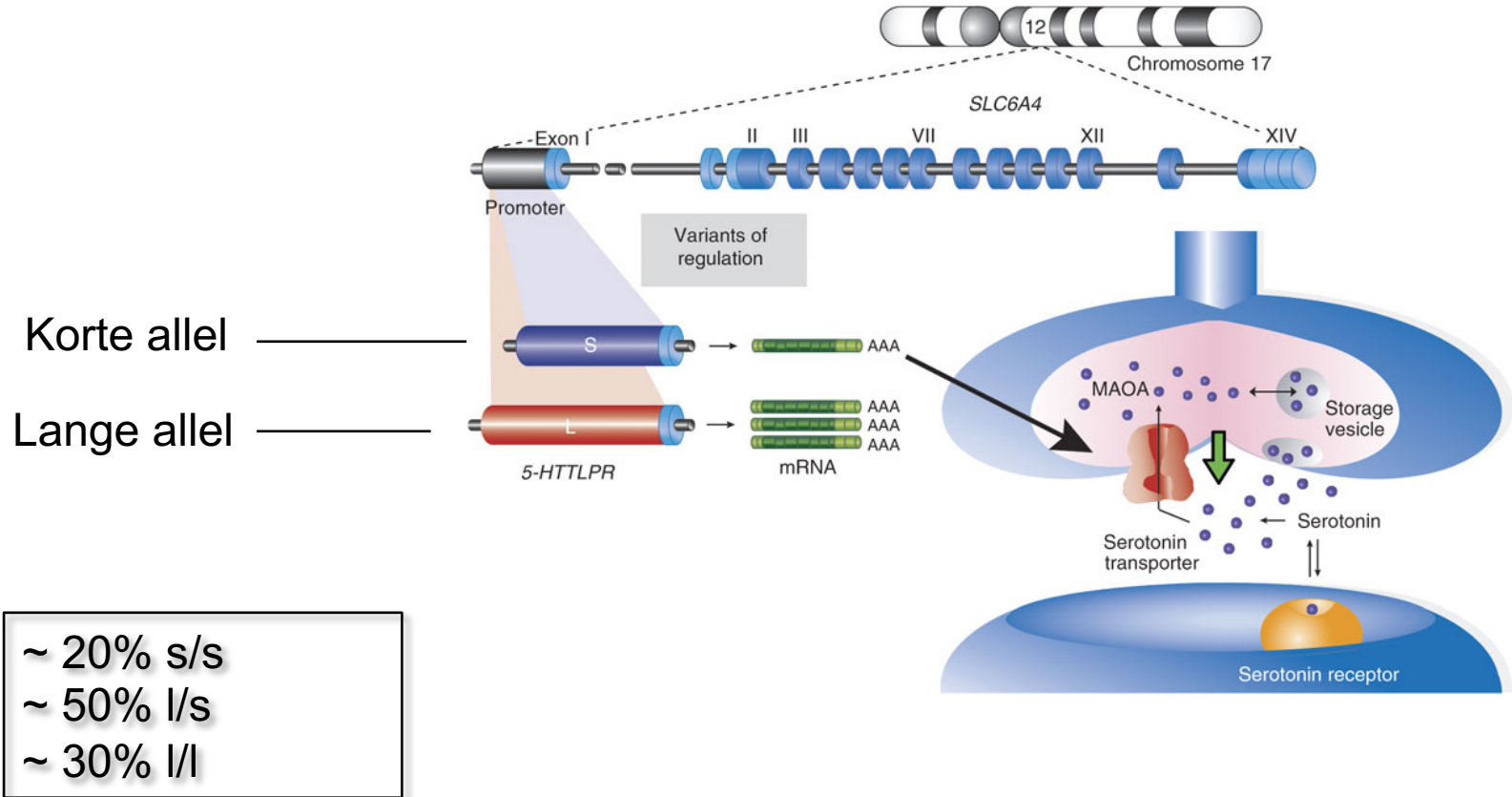
- Sommige individuen zijn brutaal, agressief of impulsief. Deze individuen worden minimaal beïnvloed door hun omgeving.
- Andere individuen zijn voorzichtig en angstig. Deze individuen reageren heel sterk op hun omgeving

Individuele verschillen in gevoeligheid voor de omgeving in diverse diersoorten

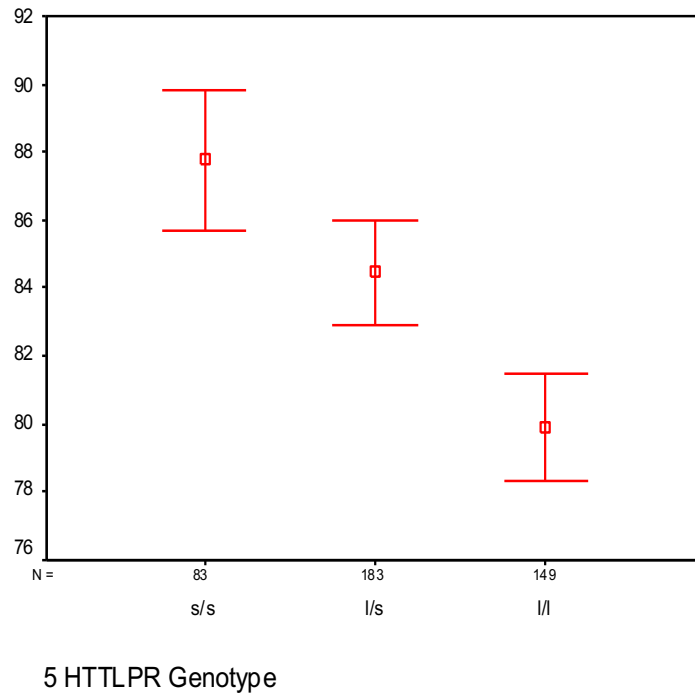
- Genetische factoren
- Karaktereigenschappen

Serotonin transporter linked polymorphic region (5-HTTLPR)

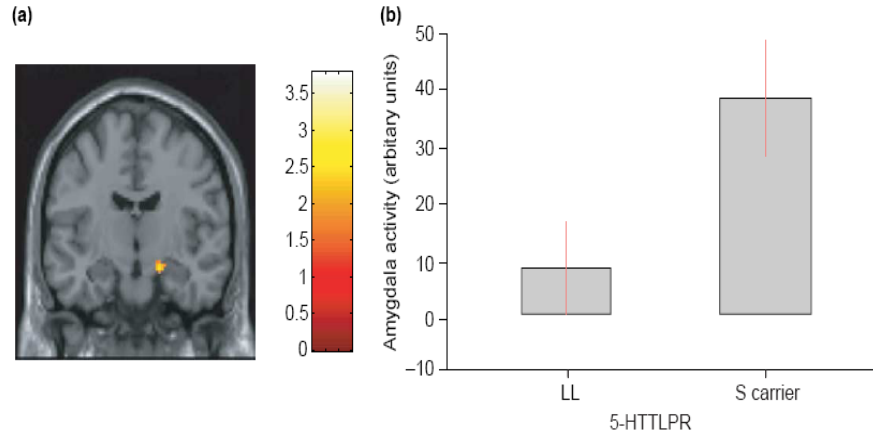

5-HTTLPR is geassocieerd met neuroticisme

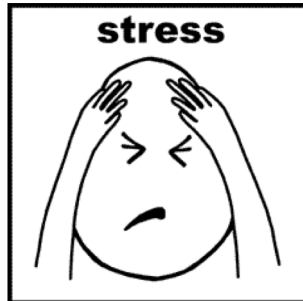

5-HTTLPR korte allel is een risico factor voor depressie

+

Depressie

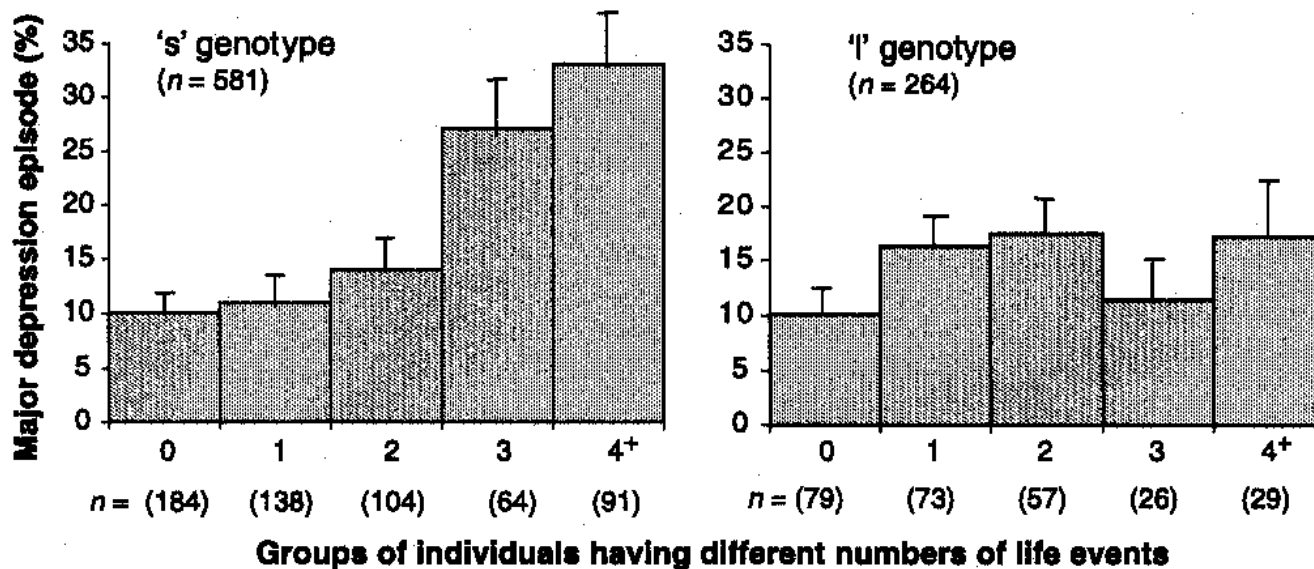

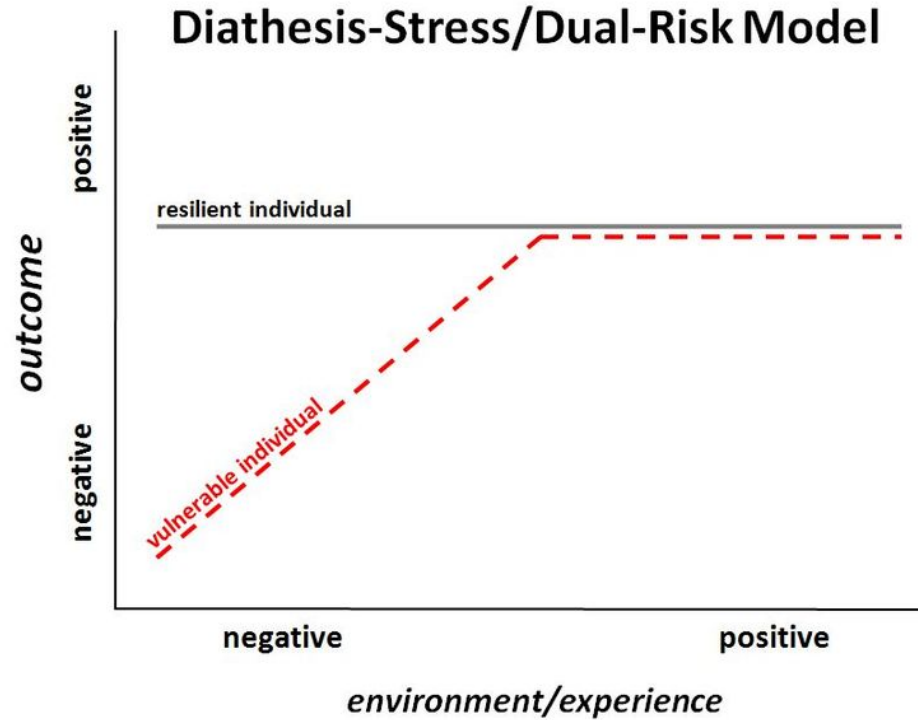
Influence of Life Stress on Depression: Moderation by a Polymorphism in the 5-HTT Gene

Avshalom Caspi,^{1,2} Karen Sugden,¹ Terrie E. Moffitt,^{1,2*}

Alan Taylor,¹ Ian W. Craig,¹ HonaLee Harrington,²

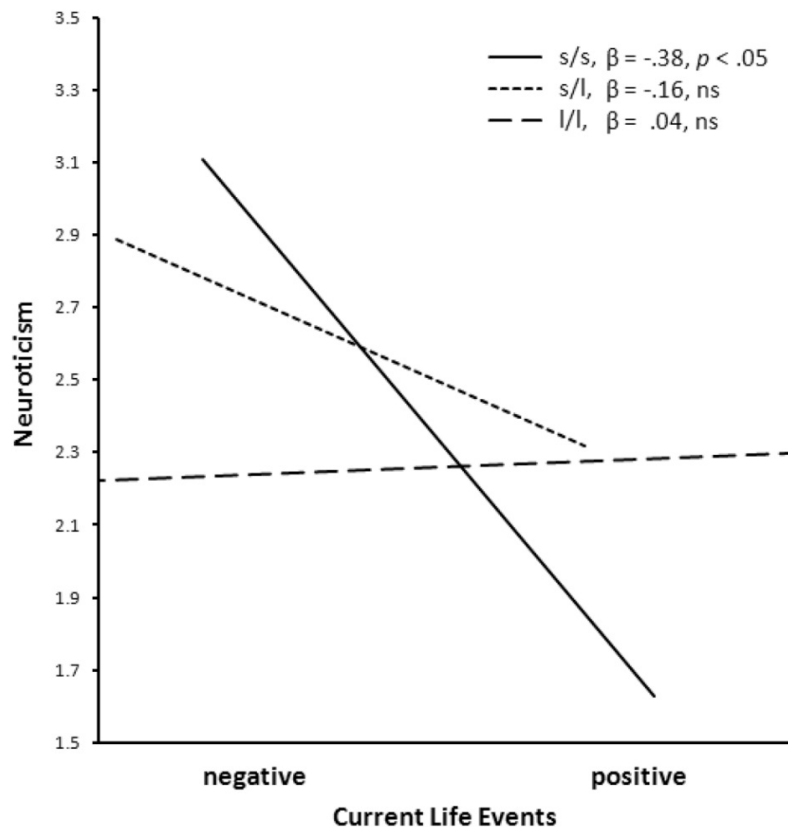
Joseph McClay,¹ Jonathan Mill,¹ Judy Martin,³

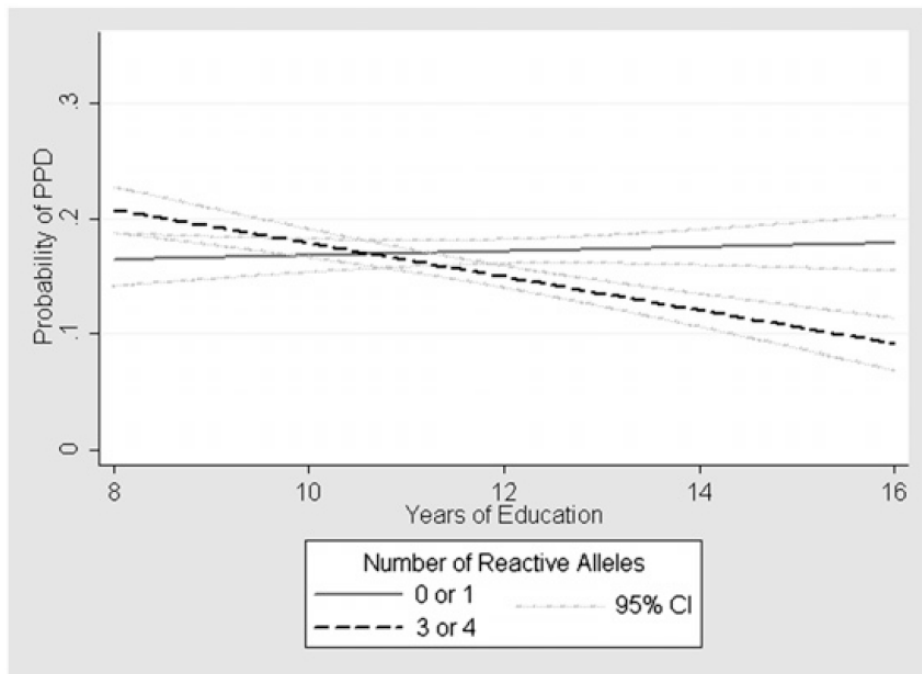

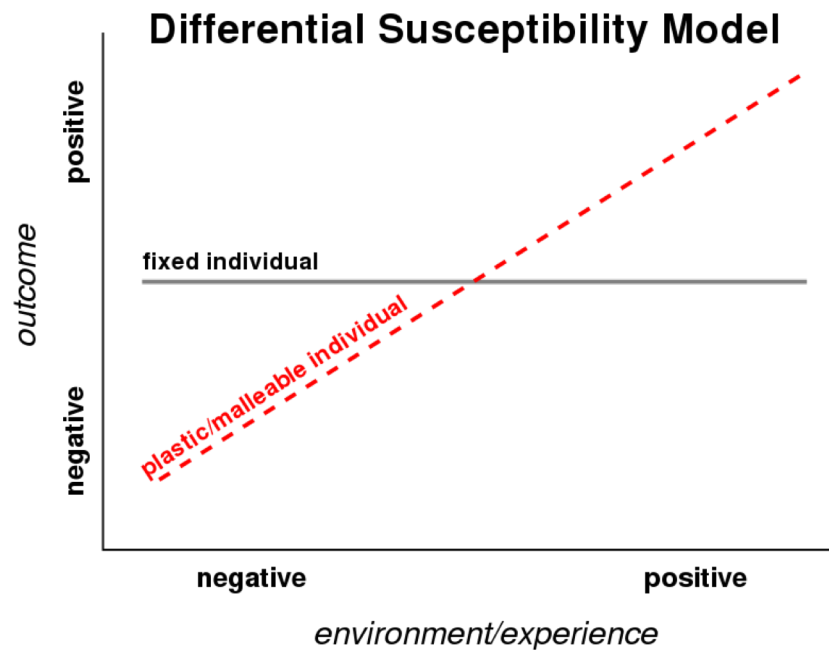

Echter, neuroticisme is niet een stabiele eigenschap van korte allel dragers

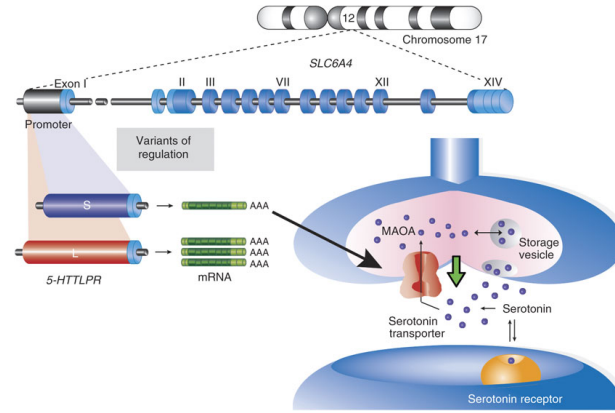
Depressie is ook niet als vast gegeven geassocieerd met het korte allel

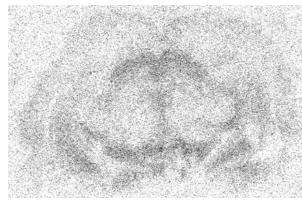
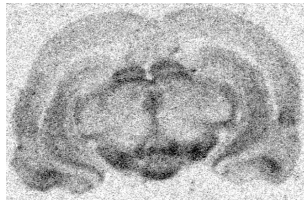
De serotonin transporter knockout rat

$+/+$

$+/-$

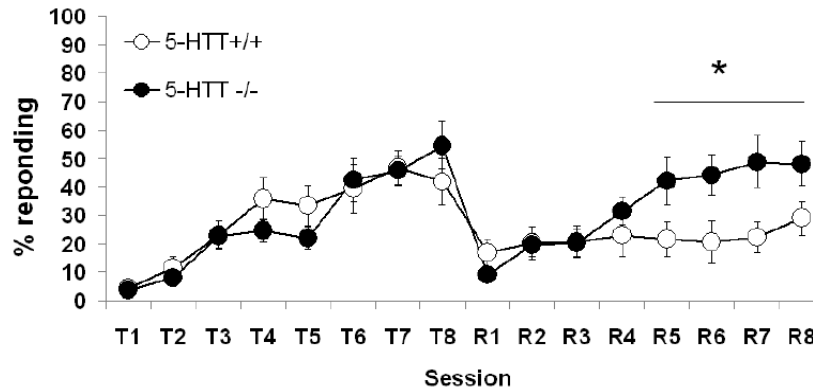
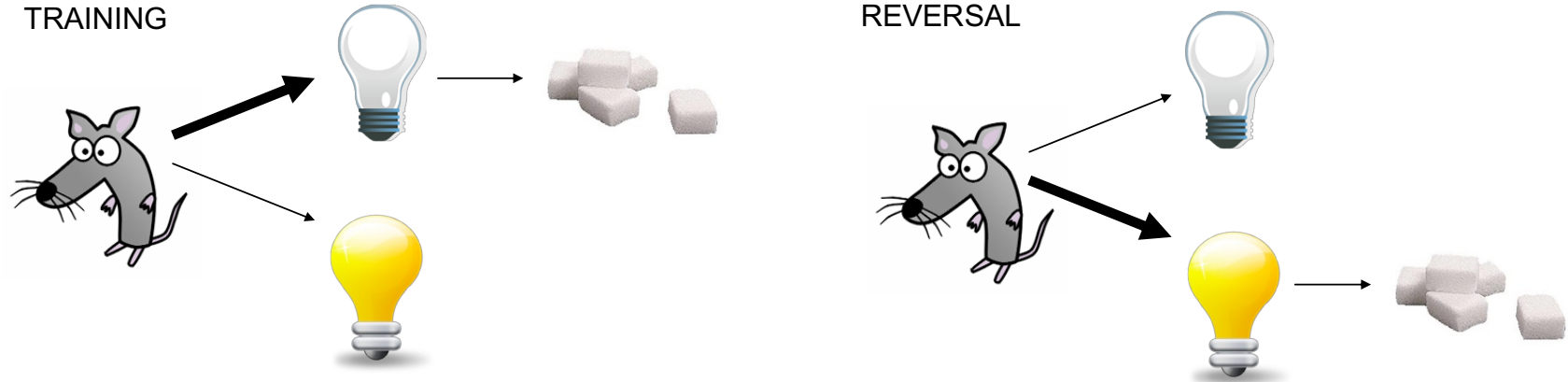
$-/-$

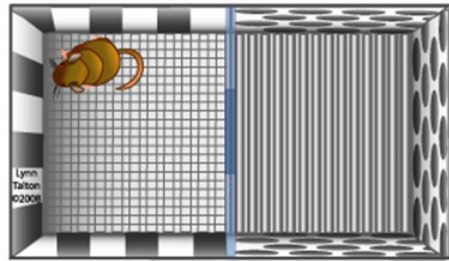
Elevated plus maze test

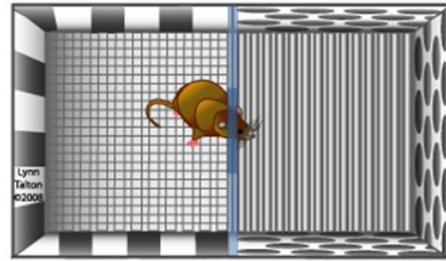
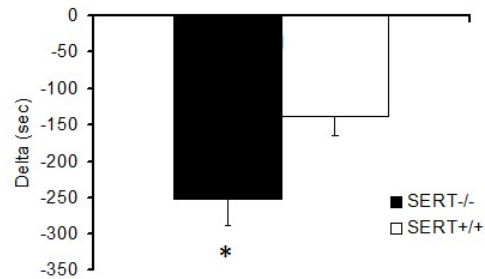
Gedragmatige flexibiliteit in serotonine transporter knockout ratten

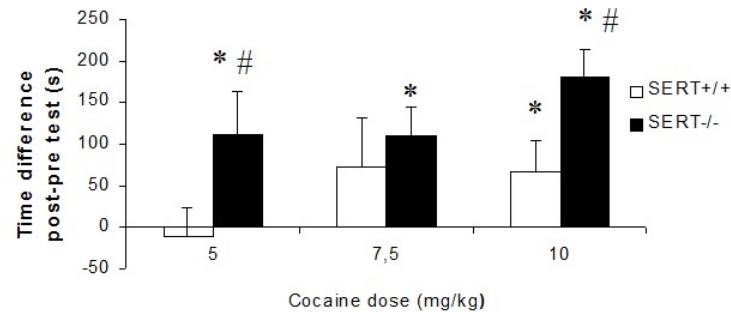
Geconditioneerde plaats aversie en preferentie

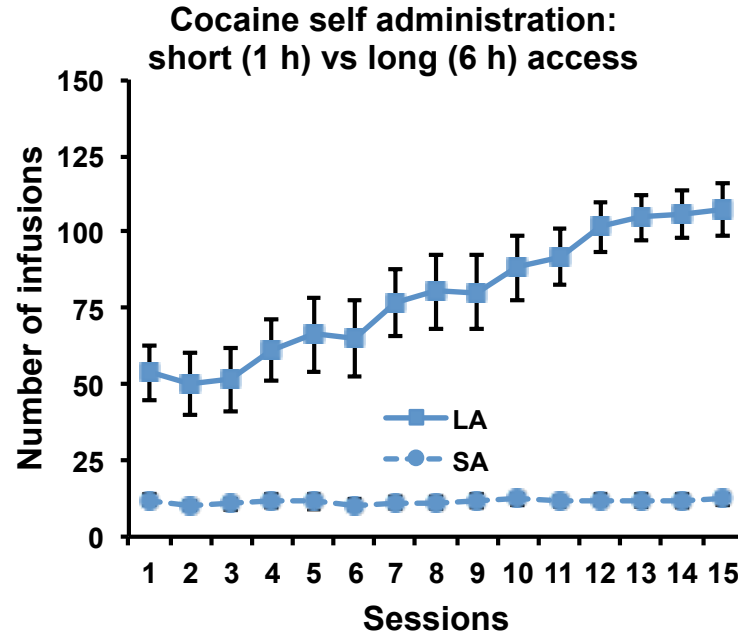
Footshock

Cocaine

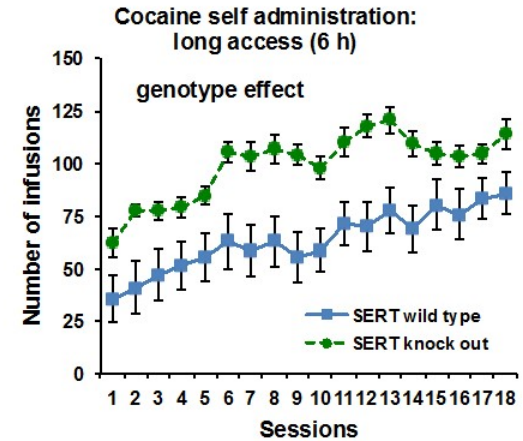
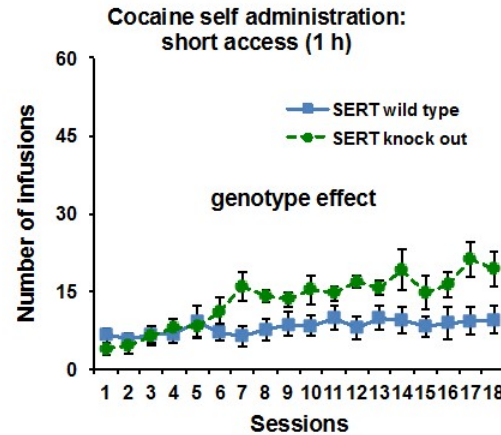
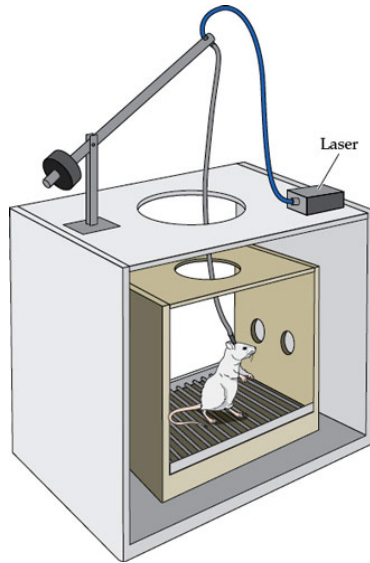

Cocaine self-administration: korte en lange sessies

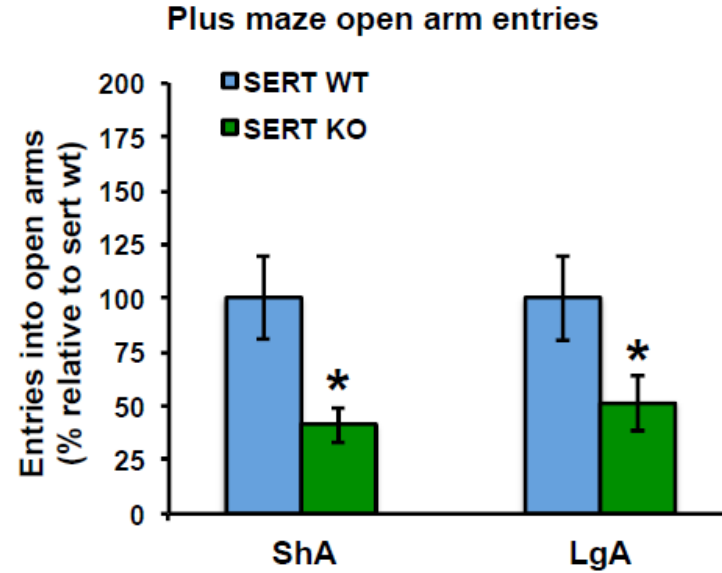

Ahmed and Koob, Science, 1998

Toegenomen cocaine intake

Increased cocaine intake is associated with increased anxiety

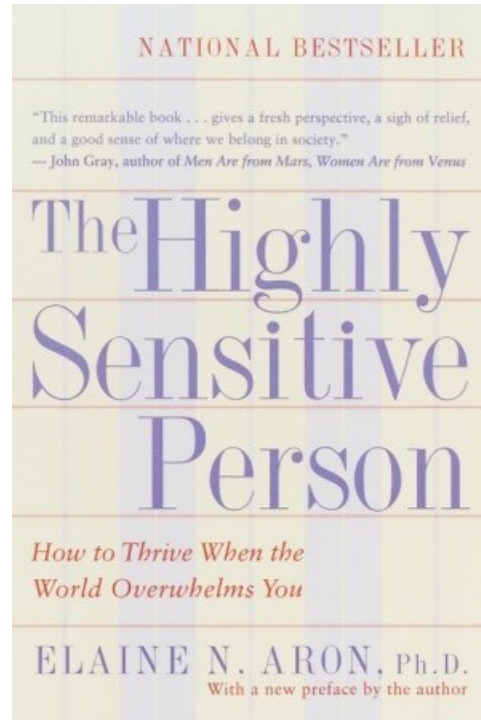

Overerfbare serotonine transporter down-regulatie verhoogt verslavingsgevoeligheid. Serotonine transporter knockout ratten zijn mogelijk meer gemotiveerd om cocaine te nemen om hun angst te onderdrukken

Sensory processing sensitivity

Sensory Processing SensiTivity AND drug Use recovery Pathways

STANDUP

Judith Homberg - Nijmegen

Fabio Fumagalli – Milan

Boris Quednow – Zurich

Maria Melchior - Paris

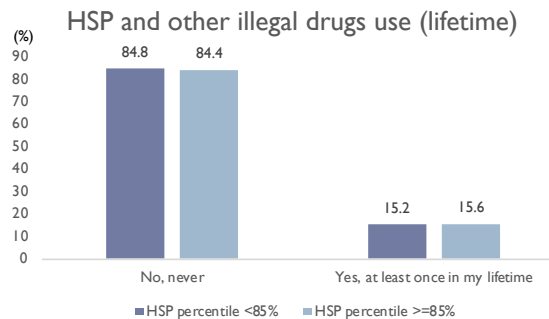
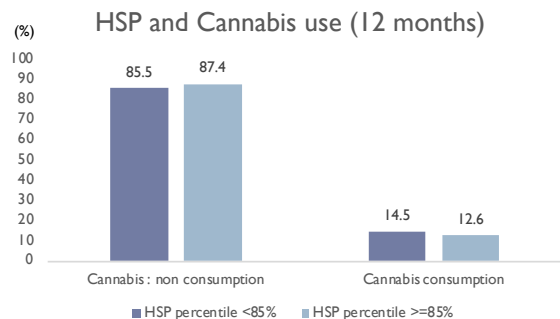
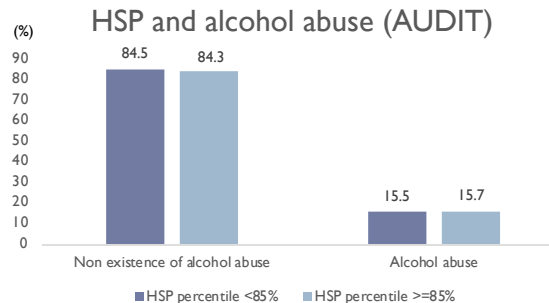
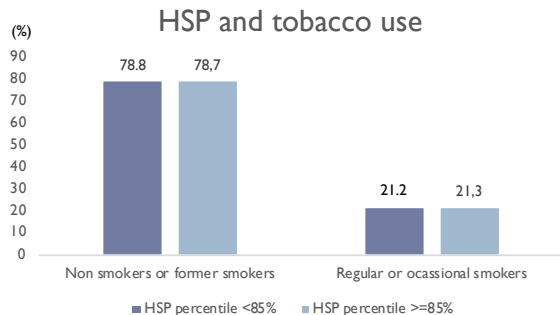

- Opioid gebruikers (N=15) vertonen hogere HSP score
- De ernst van opioid gebruik is negatief gecorreleerd aan HSP score. Dit geeft aan dat recreationeel opioid gebruik ipv verslaving geassocieerd is met HSP.
- Verslaafde, maar niet recreationele cocaine gebruikers (N=89) vertonen hogere HSP score
- In cocaine gebruikers (N=89) is de duur van cocaine gebruik positief gecorreleerd aan HSP.

HSP is positief gecorreleerd aan depressie, angst en trauma tijdens de kindertijd.
HSP is negatief gecorreleerd aan sensatie zoekgedrag.

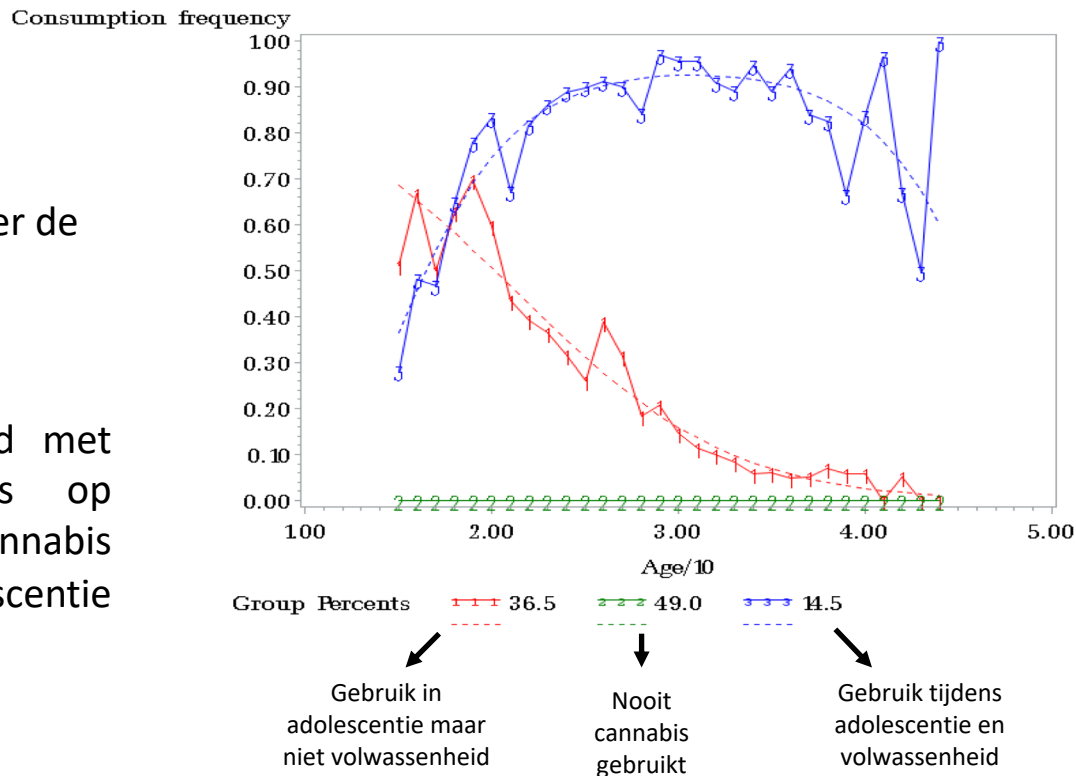
HSP level and substance use in 2018 (%)

Cannabis gebruik over de laatste 12 maanden

HSP is geassociated met een hogere kans op persistent cannabis gebruik vanaf adolescentie tot in volwassenheid

- Serotonine transporter knockout ratten vertonen gedrag dat lijkt op de gedragseffecten van hoogsensitiviteit (verhoogde gevoeligheid voor negatieve en positieve omgevingsfactoren)
- Serotonine transporter knockout ratten nemen meer cocaine en zijn meer verslavingsgevoelig. Na cocaine inname vertonen ze meer emotioneel gedrag
- In opioïd gebruikers is recreatief gebruik maar niet verslaving correleerd aan HSP. In cocaine gebruikers is verslaving maar niet recreatief gebruik gecorreleerd aan HSP
- HSP is geassocieerd met verhoogde kans op cannabis gebruik van adolescentie naar volwassenheid

Bedankt!

NWO

Maria Melchior
INSERM, Paris

Boris Quednow
University of Zurich

Contact:
Judith.Homberg@radboudumc.nl